

Etiken, arkiven och lagen

Suzanne Sandberg

Verksam på Landsarkivet i Lund/Riksarkivet
1996-2012, Malmö stadsarkiv sedan dess

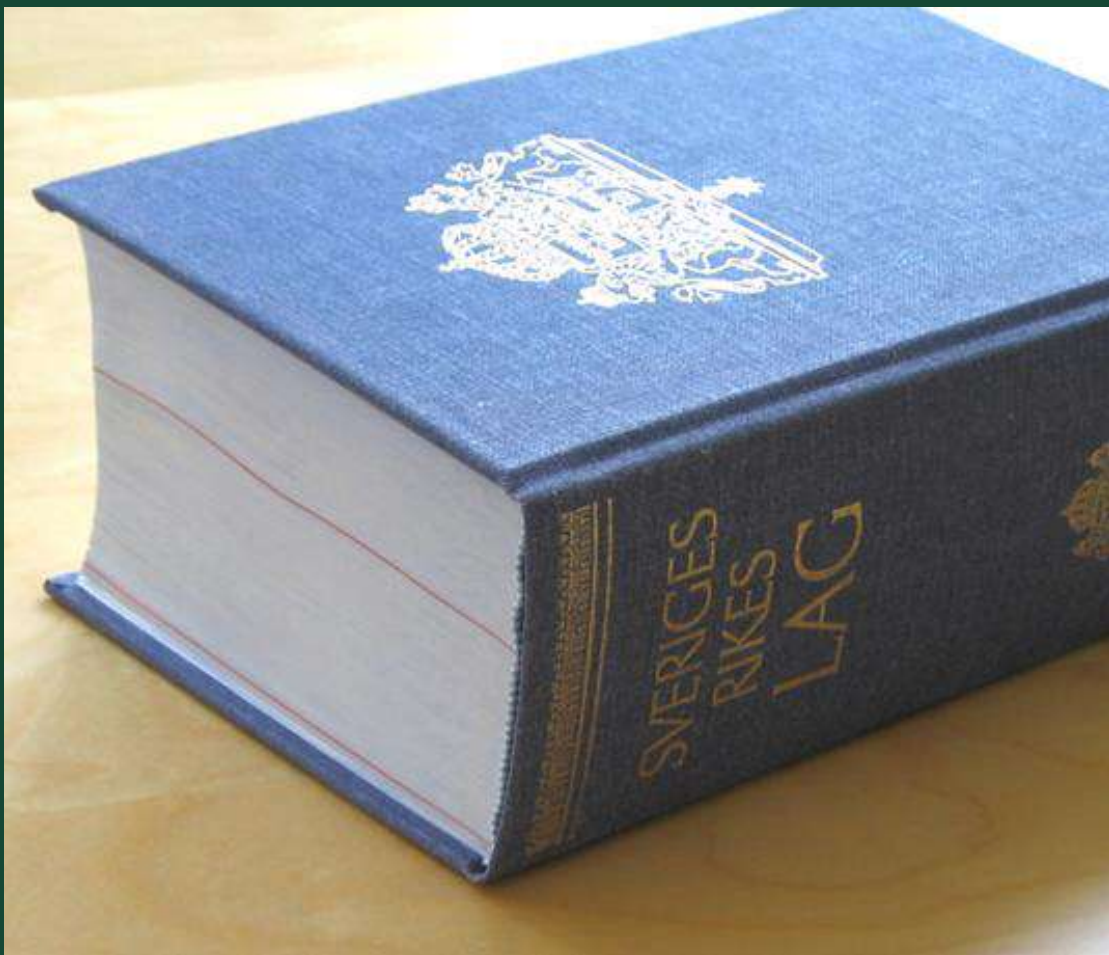
Medverkat i Förband (fördjupad förstudie för
revidering av Riksarkivets gallringspolicy
”Bevarande av nutiden”)

Skrivit inlägga om riskerna med att gallra
barnakter inom socialtjänsten, först till
arkivutredningen sedan till utredning om
ändring i socialtjänstlagen

Pratade i ämnet på FALK:s konferens 2018

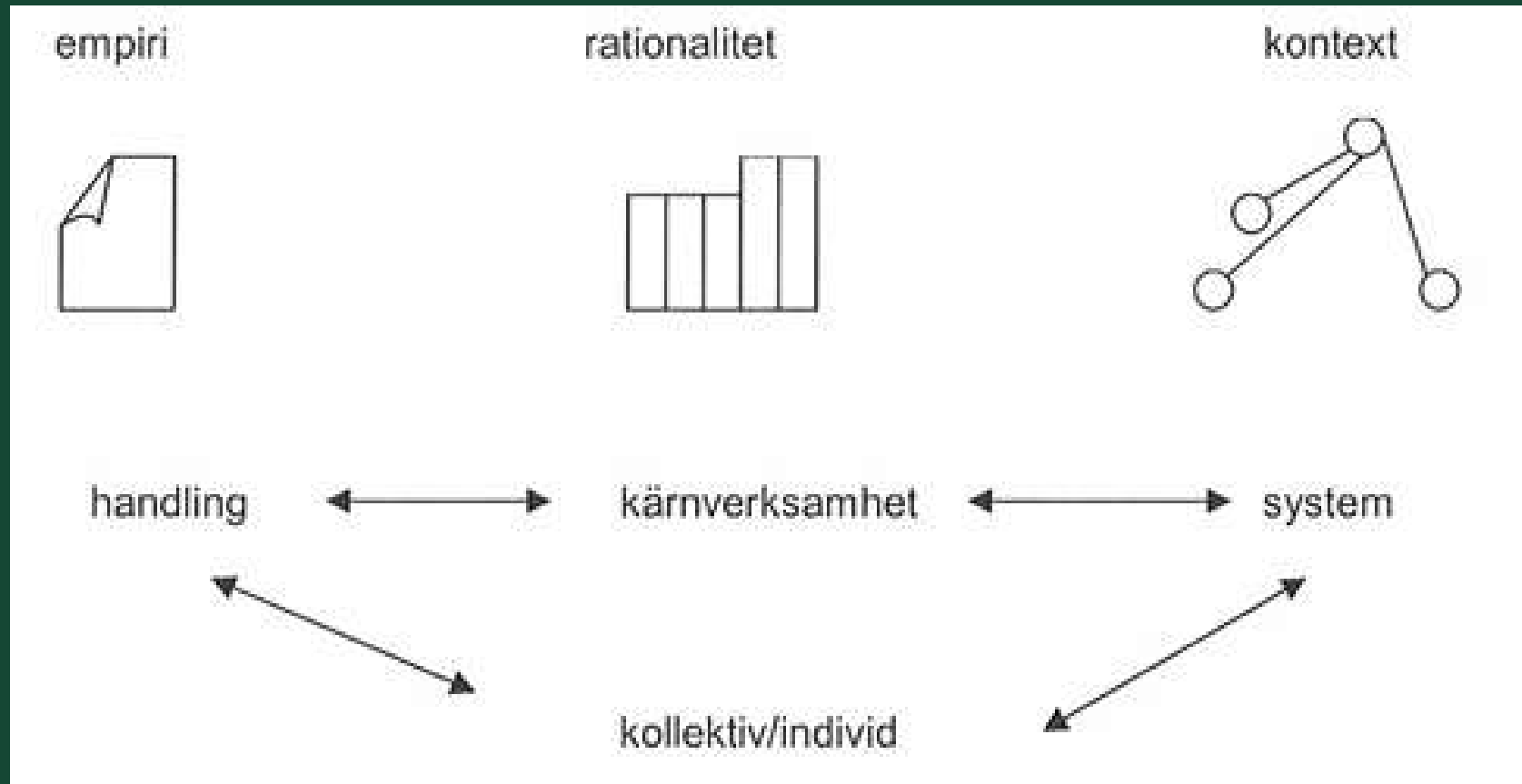
Vad gäller

Arkivlagen §3 vad som bevaras (tänka insyn, demokrati, förvaltning, kontroll och sist det lite svåra kulturarvet)

§ 10 vad som gallras, ex socialtjänst (utgår från tankar om struktur, kostnadseffektivitet, och sedan 1970t integritet)

GDPR – rättslig grund, bevarande av “allmänt intresse”

Hur människor tar till sig kunskap “kunskapar”

Anders Åkerfeldt, Riksarkivet, Förband rapport steg 1. 2011

Etisk gallring

- För de utsattas bästa, föräldrar och barn.
- Oro för övervakningssamhället
- Men också en värdering utifrån ekonomi och individers/händelser i den stora berättelsen om samhället

*Ur Sandbergs familjealbum, fotograf från Sydsvenskan
Foto på min svärfar med kollega på
skatteverket i Malmö 1960t en av Sveriges första
myndighetsdatorer*

Handlingar som tillkommit på etiskt tveksamma sätt ska den då gallras?

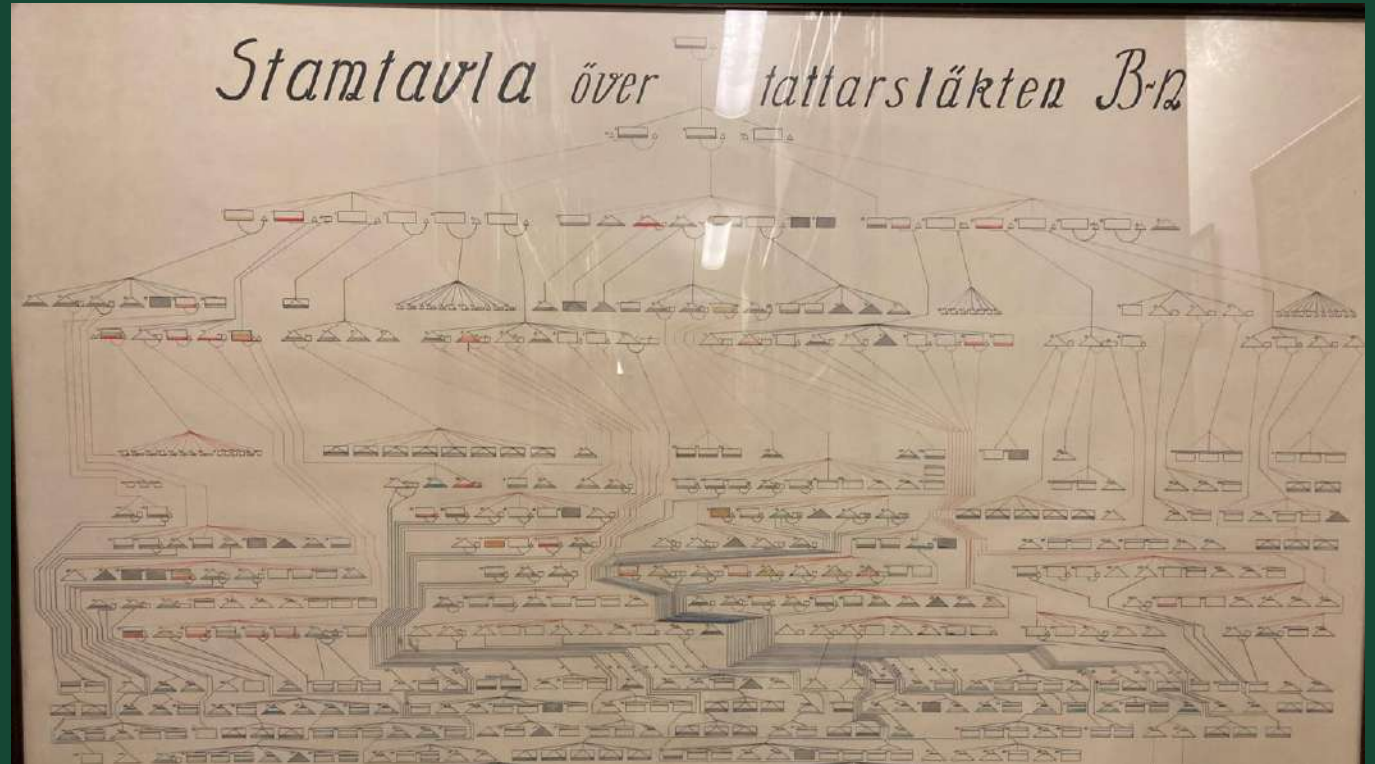
Exemplet utredning 1935/36

Malmöpolisen kartlade en stor grupp personer som identifierats som resande

Genom LLA och MSA skedde släktutredningar

Familjer söktes upp och deras boende fotograferades

Utredningen använts respektlöst, avhandling 1990t Birgitta Svensson

Och även om uppgifter tillkommit respektfullt, funderingar på arkiveringen

- Sanningskommissionen skrivelse våren 2023
- Önskar att materialet (främst intervjuer och personliga berättelser), får förvaras på Attjé och inte på Riksarkivet i Marieberg

Komm2023/00104/Ku 2021:02-15

27 april 2023

Till regeringen
Till Riksarkivet

Begäran om överlämnande av myndighetsarkiv till enskilt organ

1. Begäran

Sanningskommissionen för det samiska folket (Ku 2021:02), hädanefter Sanningskommissionen, hemställer om tillstånd att överlämna allmänna handlingar för

När sekretesslagen inte räcker? Vilket ansvar har arkiven och vad ligger på den som förmedlar?

- Att inte lägga ut känsligt material digital även efter att det gått 70 år? (exempel från oss, listor från flyktingmotagande 1945, utredningen ovan)
- Martin Eriksson, att inte publicera bilder ur material som samlats på oetiskt vis?
- Verka för att sekretesslagen förlängs?

Ibland olika intressen mot varandra, lagen, etiken och arkiven

Kan det vara rätt att destruera material för att skydda integriteten?
(övervakningskameror, brottsregister i domstol mm?)

Vad kan arkiven göra för att motverka oetiskt användande av arkivmaterial?

